

Full informatiu

Núm. 59 / Abril 2010

FUNDACIÓ
Jaume
BOFILL
Bofill

Competències per al lideratge educatiu

Aquest mes d'abril es va celebrar una Jornada de reflexió sobre Competències per al Lideratge Educatiu a la qual van participar dos-cents directores i directores de centres educatius de la ciutat de Barcelona. La trobada va ser iniciativa de diverses institucions constituïdes des de l'any 2008 com a grup permanent de reflexió i promoció del lideratge educatiu, i en formen part el Consorci d'Educació de Barcelona, l'associació AXIA, Jesuïtes Educació, la Fundació Blanquerana, ESADE i la Fundació Jaume Bofill.

La jornada va consistir en dues conferències sobre lideratge a càrrec de Francesc Pedró i Francisco Longo, i hi va tenir un paper cabdal el treball reflexiu posterior que van dur a terme els participants. Aquest treball reflexiu constituirà el punt de partida d'una recerca de la Fundació Jaume Bofill sobre la direcció de centres educatius a Catalunya, i que se centrarà en les pràctiques, percepcions i valors del lideratge educatiu. Tant la jornada com la recerca volen ser una aportació més al paper estratègic del lideratge educatiu per afavorir la millora de la qualitat educativa. ■

Comença la 9a onada del PaD

Recentment s'ha iniciat la 9a onada del Panel de Desigualtats Socials a Catalunya (PaD), l'enquesta longitudinal que la Fundació Jaume Bofill impulsa des de l'any 2001 i les dades de la qual posa a disposició de la comunitat investigadora per a l'anàlisi de l'evolució de la nostra societat. El PaD enquesta anualment 1.800 llars i 4.000 individus d'arreu de Catalunya elegits aleatòriament a partir d'una mostra representativa. El fet que siguin sempre les mateixes llars i indivi-

dues permet analitzar la seva evolució i estudiar el canvi social.

Aquesta 9a onada introdueix uns canvis importants que marquen l'inici d'una nova etapa. D'una banda i tenint en compte que la Fundació Jaume Bofill concentrarà a partir d'ara la seva activitat al voltant de l'educació, l'enquesta PaD donarà especial rellevància al seu bloc de preguntes sobre educació. Aquests canvis es veuran reflectits a partir de la 10a onada (2011). D'altra banda, de cara a la sostenibilitat econòmica del projecte s'iniciarà com a prova pilot l'enquestació per via telefònica en comptes de presencialment com s'havia fet fins ara.

La revisió que s'ha fet dels qüestionaris i el reforç del bloc de preguntes sobre educació han d'enfortir els lligams amb els investigadors i les institucions socials del nostre país, tot millorant així la utilitat i l'impacte social del PaD.

Fins avui les matrius de dades posades a disposició dels investigadors són les de la 1a a la 7a onada, corresponents als anys 2000/2001 a 2008. També està disponible una matriu longitudinal amb les dades de la 2a a la 7a onades, que inclou més de vuitanta variables harmonitzades i plenes, a punt per a l'exploració estadística.

Per a més informació sobre el PaD i la seva actualitat podeu visitar el web www.obdesigualtats.cat. ■

Primers resultats de la beca d'investigació educativa a l'OCDE

El guanyador de la beca d'investigació educativa de la Fundació Jaume Bofill a l'OCDE, Òscar Valiente, ha elaborat un informe sobre *1x1 en educació: pràctica actual, resultats de la recerca comparada internacional i implicacions polítiques*.

L'informe mira de sistematitzar l'evidència més rellevant sobre les experiències d'1x1 en educació (1 alumne - 1 ordinador) a partir dels webs oficials, les avaluacions dels programes i les meta-avaluacions publicades. Aporta informació sobre les expectatives polítiques, el disseny dels programes i els reptes per a una aplicació efectiva d'iniciatives 1x1 en educació. Donat el nombre limitat d'experiències per a l'anàlisi, l'informe planteja sense resoldre preguntes sobre la relació cost-eficàcia i l'impacte educatiu d'aquestes iniciatives.

Una versió prèvia d'aquest informe va constituir el document de bases del primer congrés internacional sobre "1x1 a les aules", que va tenir lloc dels dies 22 a 24 de febrer a Viena, organitzat conjuntament pel Ministeri d'Educació d'Àustria, el Banc Mundial, el Banco Interamericano de Desarrollo (BID) i l'OCDE. A l'esdeveniment hi van participar experts i representants polítics de més de trenta països, inclosa una delegació del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya encapçalada pel Sr. Francesc Colomé, secretari de Polítiques Educatives.

A la darrera versió de l'informe EDU/WKP(2010)7, de 4 de març de 2010, escrit en llengua anglesa, s'hi pot accedir a través del web de l'OCDE www.oecd.org a l'apartat de publicacions i documents. La Fundació l'està traduint al català per fer-ne difusió. ■

Debats d'Educació

El dia 27 d'abril es va celebrar un nou Debat d'Educació en què van participar Ferran Ferrer, Ramon Farré i Ramon Plan-diura, director i autors respectivament del llibre *L'estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2008*. L'objecte del debat

van ser les prioritats i propostes després de la Llei d'Educació de Catalunya (LEC) a partir de l'estat actual de l'educació al nostre país.

La Fundació Jaume Bofill publica cada dos anys aquest anuari sobre l'estat de l'educació que elaboren un conjunt d'experts i que, en aquesta ocasió, va servir de base per al debat. La publicació analitza els indicadors educatius més rellevants (finançament, ensenyaments pre-obligatoris, obligatoris i postobligatoris, formació al llarg de la vida, etc.); repassa l'agenda política, i aprofundeix en alguns temes monogràfics. És una eina imprescindible per a tothom que vulgui conèixer amb detall l'estat de l'educació al nostre país.

Els pròxims Debats d'Educació se celebraran els dies 11 de maig i 1 de juny, i seran a càrrec de Daniel Innerarity i Roser Salavert, respectivament.

Daniel Innerarity, catedràtic de filosofia política i social de la Universitat del País Basc i director de l'Institut de Governança Democràtica, abordarà el tema: *Incertesa i creativitat. Educar per a la societat del coneixement*.

Roser Salavert, responsable de la inspecció educativa a la ciutat de Nova York, ens parlarà sobre els reptes d'una educació d'excel·lència per a tothom, en un context de creixent diversitat sociocultural a les aules.

El projecte Debats d'Educació és un projecte de la Fundació Jaume Bofill i la Universitat Oberta de Catalunya amb la col·laboració del MACBA. A través del web www.debats.cat podeu accedir als continguts de tots els debats en forma de resum escrit, àudio i també al vídeo dels més recents. ■

Aprenentatge servei en les polítiques locals

El Centre Promotor d'APS organitzarà els propers mesos, en el marc del Pla de Formació de l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona, un seminari sobre l'aprenentatge servei en les polítiques locals. Aquest seminari, adreçat

fonamentalment als tècnics municipals, pretén aprofundir en aspectes claus per a la implementació de l'APS en el territori; definir elements bàsics per al seu arrelament en les polítiques locals, i oferir un espai d'intercanvi i anàlisi d'experiències als diferents ajuntaments interessats en l'aprenentatge servei.

En les tres sessions previstes entre els mesos de maig i novembre es tractarà progressivament de: l'avaluació en els projectes d'aprenentatge servei i dels instruments per fer-la possible; les habilitats per a la comunicació que han de desenvolupar els professionals en el treball en xarxa; les reflexions i orientacions que poden facilitar l'arrelament de l'APS al territori, i l'expansió de l'aprenentatge servei i de bones pràctiques aplicables en altres contextos.

Podeu demanar informació sobre les possibilitats i condicions de participació a centre@aprenentatgeservei.cat. ■

Una mesquita al barri

L'antropòleg Jordi Moreras ha finalitzat el treball *Una mesquita al barri. Conflictes, espai públic i inserció urbana dels oratoris musulmans a Catalunya*, que examina vint-i-cinc conflictes apareguts a Catalunya durant el període 1997 i 2008 davant de l'obertura d'oratoris musulmans. L'autor analitza els arguments dels diferents actors (polítics, comunitaris, veïnals i socials), la seva evolució al llarg del temps i la manera com s'han resolt els conflictes, que ha estat més aviat precària.

Més que oferir un balanç de l'acció pública fins al moment, el treball ofereix un estat de la qüestió crític i aporta reflexions sobre la responsabilitat cívica que comparteixen els actors implicats.

Aquest és el quart treball de Jordi Moreras en el projecte *Musulmans de Catalunya* que la Fundació Jaume Bofill va iniciar l'any 2005. Els tres anteriors són *Imams de Catalunya. Figures d'una autoritat religiosa en (re)construcció* (2006); *Els imams de Catalunya: rols, expectatives i propostes de formació*

(2007), i *Simbologies en l'espai públic. Els debats sobre l'ús del hijab a Europa* (2008). Tots quatre els podeu consultar al web www.migracat.cat. ■

Noves edicions d'Ordit, programa de lideratge i transformació social

Aquest any 2010 se celebraran la cinquena i sisena edicions d'Ordit, un programa en què comparteixen coneixements i experiències una quinzena de joves vinculats a processos d'acció col·lectiva i organitzacions no governamentals del país, amb la voluntat d'enfortir la seva capacitat d'actuació i de lideratge.

Des de l'any 2007 han participat en el programa Ordit més de cinquanta persones implicades en moviments i organitzacions ambientalistes, de lleure, sindicals, polítiques, culturals, de treball comunitari, etc.

L'edició de primavera d'Ordit tindrà lloc durant l'última setmana del mes de maig i bona part de les seves activitats giraran al voltant de l'educació i del seu paper en la cohesió social. ■

Asha

A partir de la sèrie d'animació infantil "Asha", coproduïda per Cromosoma, Televisió de Catalunya, Televisió Espanyola, Pontas Agency i la Fundació Jaume Bofill, s'ha iniciat la col·lecció de contes Asha i Amics escrits per Isabel Capdevila i adreçats al mateix públic infantil a partir de sis anys.

El mes de desembre passat van sortir els dos primers llibres *Un ordinador molt especial* i *M de Mutala*; i aquest mes de març van veure la llum el tercer i quart número titulats *La primera missió secreta* i *En Roc i jo*.

Els contes van tots acompanyats d'unes activitats educatives per jugar i aprendre elaborades des de la Fundació Jaume Bofill. Per a més informació visiteu el web www.asha.cat. ■

NOVETATS EDITORIALS

Col·lecció Informes Breus

22. Xavier Aranda, Miquel Casanovas, Alfons Formariz (coordinador) i Pep Vidal. *De l'acollida a la ciutadania: la formació de la població adulta immigrada*. 205 p. Gener 2010.

23. Rosalina Alcalde, Andreu Domingo, Diana López, Jordi Bayona i Amparo González. *El reagrupament familiar a Catalunya, una aproximació qualitativa*. 92 p. Febrer 2010.

24. Sarai Samper, Raquel Moreno (D-CAS, Col·lectiu d'Analistes Socials). *Trajectòries sociolaborals de la població immigrada. Factors explicatius*. 87 p. Desembre 2009.

25. Mónica Méndez Lago. *L'opinió dels catalans sobre la immigració*. 73 p. Desembre 2009.

26. Carles Serra i Josep Miquel Palaudàries. *Continuar o abandonar. L'alumnat estranger a l'educació secundària*. 161 p. Abril 2010.

27. Andreu Domingo i Albert Sabater. *Impacte de la crisi econòmica en la immigració internacional a Catalunya l'any 2008*. 65 p. Desembre 2009.

Col·lecció Debats d'Educació

14. Vincent Dupriez. *La segregació escolar: reptes socials i polítics*. 28 p. Desembre 2009.

15. Mats Ekholm. *Responsabilitat, autonomia i avaluació per a la millora dels centres educatius*. 28 p. Febrer 2010.

16. François Dubet. *Decadència de la institució escolar i conflictes entre principis*. 24 p. Febrer 2010.